

Nuorisovaltuuston edustajan läsnäolo- ja puheoikeus rakennus- ja ympäristölautakunnan kokouksessa

RAKYL 22.02.2023 § 27
1141/12.05.00.00/2022

Valmistelija Ympäristöpäällikkö Matti Rautiainen, puh. 044 417 4685, matti.rautiainen@savonlinna.fi ja rakennustarkastaja Juha Karvinen, puh. 044 417 4692, juha.karvinen@savonlinna.fi

Selostus Rakennus- ja ympäristölautakuntaan vuodeksi 2022 valitun nuorisovaltuutetun lautakunnassa 18.5.2022 esille ottaman asian johdosta ympäristöpäällikkö selvitti kesäkuussa 2022 kaupunginlakimiehen ja hallintopäällikön tulkintaa nuorisovaltuutettujen läsnäolosta viranomaislautakunnan kaikissa asioissa seuraavasti:

Voivatko RAKYL:ssa lautakuntaan kuulumattomat, puheoikeudella kokoukseen osallistuvat olla käsittelemässä asioita, joihin liittyy salassapidettäviä henkilö- ja yritystietoja?

- *Riittääkö näissä asioissa heidän osallistumiseen sitoutuminen salassapitovelvollisuuden noudattamiseen?*
- *Olisiko lautakuntaan kuulumattomien osallistuminen asian käsittelyyn valitusperuste, jonka nojalla hallinto-oikeus voisi kumota lautakunnan päätöksen?*

Noudatamme hallintopäällikkö Seija Hytöseltä saatua kaupunginhallituksen käytäntöä asiassa, elleimme muuta ohjeistusta saa. Nuorisovaltuutetut haluavat enemmän, siis olla kaikissa asioissa läsnä. Koska RAKYL on viranomaislautakunta, on sen asema erilainen kuin TEKLA:n.

Kaupunginlakimiehen vastauksen 15.6.2022 mukaan:

Hallintosäännön 18 §:ssä määrätään läsnäolosta toimielinten kokouksissa seuraavasti:

18 § Läsnäolo toimielinten kokouksissa

Kaupunginhallituksen kokouksessa on jäsenten lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla sekä kaupunginjohtajalla, hallintopäälliköllä ja hallintojohtaja-kaupunginlakimiehellä.

Muiden toimielinten kokouksissa on jäsenten lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginhallituksen puheenjohtajalla, kaupunginjohtajalla, toimielinten esittelijöillä ja kaupunginhallituksen määräämällä edustajalla.

Muiden kuin edellä mainittujen henkilöiden läsnäolosta ja puheoikeudesta päättää asianomainen toimielin. Kaupunginhallituksen edustuksesta valtuuston kokouksessa määrätään valtuuston työjärjestyksessä.

Toisaalta taas hallintosäännön 2 §:ssä määrätään siitä, että nuorisovaltuustolla on oikeus nimittää edustajansa kaupunginvaltuuston,

kaupunginhallituksen ja lautakuntien kokouksiin puhe- ja läsnäolo-oikeudella.

Voitaisiin siis ajatella, että hallintosääntömme on osin ristiriitainen tuon läsnäolo- ja puheoikeuden osalta. Lähtisin kuitenkin tuossa tilanteessa siitä, että lautakunnalla on viimesijainen sana.

Edelleen käsitykseni mukaan oikeuskirjallisuudessa esitetyn kannan mukaan toimieliin voinee rajoittaa muutoin läsnäolo- ja puheoikeutetun ryhmän oikeutta asiallisella perusteella. Tämä mielestäni tarkoittaa, että pelkkä nuorisovaltuutetun status ei ole peruste evätä läsnä- ja puheoikeutta kaikista mahdollisista kokouksista, vaan pyrkiä yhteisten pelisääntöjen kautta siihen, että tätä läsnäolo- ja puheoikeutta toteutetaan mahdollisimman pitkälle.

Rajoitusperuste voisi olla salassapitointressi. Ja esimerkiksi tapauskohtainen siten, että puheenjohtaja voi linjata, onko jossain asiassa sellaista salassapitointressiä, että läsnäolo ei ole siltä osin suotavaa.

Ymmärrän kyllä viittaamasi lautakunnan arvon erityisenä viranomaislautakuntana.

Vaikka nuorisovaltuutettu käsitykseni mukaan nauttii jo suoraan julkisuuslain 23 §:n perusteella vaitiolovelvollisuutta ja 15 vuotta täyttänyt rikosoikeudellista uhkaa, on ehkä hyvä ottaa salassapitositoumus, erityisesti jos se otetaan muiltakin.

Tällaisen nuorisovaltuutetun läsnäolo tuskin vaikuttaisi päätökseen edes teoriassa, ja usein päätöksen kumoavalta menettelyvirheeltä edellytetään jonkinlaista teoreettista vaikutusmahdollisuutta. Tosin esimerkiksi esteellisyysskysymyksissä tällaista vaikutusarviointia ei tehdä, vaan kylmästi päätös kumotaan. Kuitenkin kannattaa luonnollisesti tehdä päätös läsnäolo- ja puheoikeudesta, mikäli sellainen myönnetään.

Vielä ei hallintopalvelut ole antanut tämän kysymyksen osalta linjaavaa ohjetta, mutta ehkä jossain vaiheessa. Toivottavasti yllä mainittu ei poikennut Seijan ilmoittamasta KH:n käytännössä, jota siis on lähtökohtaisesti hyvä noudattaa.

Hallintopäällikön vastauksen 15.6.2022 mukaan:

Markuksen antama vastaus ei poikennut antamastani ohjeesta. Kaupunginhallituksessa nuorisovaltuuston edustajat poistuvat kokouksesta silloin, kun käsitellään julkisuuslain mukaan salassapidettäviä asioita. Tämä käytäntö on toiminut hyvin eikä sitä ole kyseenalaistettu nuorisovaltuuston edustajienkaan taholta.

Julkisuuslain mukaan salassapidettäviä tietoja ovat mm. esityslistaliitteen A mukaiset asiat:

Lautakunta päätti 10.8.2022 § 155, että se noudattaa kaupunginhallituksen käytäntöä, jonka mukaan nuorisovaltuuston edustajat poistuvat rakennus- ja ympäristölautakunnan kokouksesta silloin, kun käsitellään julkisuuslain

mukaan salassapidettäviä asioita, kunnes hallintopalvelut antaa asiaan linjaavan ohjeen.

Nuorisovaltuusto on 7.12.2022 § 77 päättänyt nimetä edustajakseen rakennus- ja ympäristölautakuntaan Peppi Murtosen. Läsnäolosta ja puheoikeudesta kaupungin eri toimielinten kokouksissa päättää ko. toimielin. Edustajalle järjestetään lyhyt perehdytys lautakunnan puolesta ennen ensimmäiseen kokoukseen osallistumista.

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Rautiainen Matti, puh. 044 417 4685,
matti.rautiainen@savonlinna.fi

Päätösehdotus

Lautakunta päättää, että Peppi Murtosella on lautakunnan kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus 22.2.2023 alkaen.

Lautakunta päättää vuonna 2023 noudattaa asiassa 10.8 2022 § 155 tekemäänsä päätöstä. Hallintopalvelut ei ole antanut asiassa linjaavaa ohjetta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Toimenpiteet

Nuorisovaltuuston edustaja Peppi Murtonen
Nuorisovaltuusto